Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
MICHAL BOBEK
prezentate la 27 octombrie 2016[1]

Cauza C-551/15

Pula Parking d.o.o.
împotriva
Sven Klaus Tederahn

[cerere de decizie preliminară formulată de Općinski sud u Puli-Pola (Tribunalul Municipal din Pula, Croația)]

„Aplicarea în timp a dreptului Uniunii — Contract de servicii — Contract încheiat între o entitate deținută de autoritățile publice locale și o persoană privată — *Acta iure imperii* — Domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1215/2012 — Atribuții notariale și judiciare — Noțiunea «instanță»”

I – Introducere

1. Domnul Tederahn (denumit în continuare „pârâtul”) are reședința în Germania. În anul 2010, acesta și-a parcat mașina într-un loc de parcare situat în orașul Pula din Croația. Pârâtul nu a plătit pentru biletul de parcare. Cinci ani mai târziu, societatea deținută de autoritățile publice locale Pula Parking d.o.o. (denumită în continuare „Pula Parking” sau „reclamanta”), căreia i s-a încredințat administrarea locului de parcare, a solicitat unui notar public din Croația să emită o ordonanță de executare împotriva pârâtului. Acesta din urmă a contestat ordonanța. Potrivit procedurii naționale obișnuite, cauza a fost ulterior transferată la instanța națională competentă, Općinski sud u Puli-Pola (Tribunalul Municipal din Pula, Croația), care este instanța de trimitere în prezenta cauză.

2. Instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă respectiva cauză intră în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 1215/2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (denumit în continuare „regulamentul”)[2]. Aceasta adresează mai exact două întrebări. În primul rând, având în vedere că reclamanta este deținută și mandatată de autoritățile publice locale, cauza intră sub incidența noțiunii de materie civilă și comercială? În al doilea rând, notarii din Croația care emit ordonanțe de executare sunt vizați de regulamentul menționat, care se referă la „hotărârile” pronunțate de „instanțe”?

1 — Limba originală: engleza.

2 — Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 (JO 2012, L 351, p. 1).

II – Cadrul juridic

A – *Dreptul Uniunii*

1. Regulamentul nr. 1215/2012

3. Considerentele regulamentului prevăd următoarele:

„(10) Domeniul de aplicare al prezentului regulament ar trebui să includă toate principalele aspecte de drept civil și comercial, cu excepția anumitor aspecte bine definite […]

[…]

(15) Normele de competență ar trebui să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului. […]

(16) În afară de instanța domiciliului pârâtului, ar trebui să existe și alte instanțe autorizate în temeiul unei legături strânse între instanță și acțiune sau în scopul bunei administrări a justiției. […]”

4. Articolul 1 alineatul (1) din regulament prevede:

„Prezentul regulament se aplică în materie civilă și comercială, indiferent de natura instanței. Acesta nu se aplică, în special, în materie fiscală, vamală sau administrativă și nici răspunderii statului pentru actele sau omisiunile sale în exercitarea autorității publice (*acta jure imperii*).”

5. Articolul 1 alineatul (2) exclude din domeniul de aplicare al regulamentului o serie de materii, printre care se numără falimentele, securitatea socială, arbitrajul, obligațiile de întreținere, precum și testamentele și succesiunile.

6. Articolul 2 stabilește o listă a definițiilor, care cuprinde următoarele:

„(a) «hotărâre» înseamnă o hotărâre pronunțată de o instanță dintr-un stat membru, indiferent de denumirea acesteia, inclusiv un decret, un ordin, o ordonanță sau un mandat de executare, precum și o decizie privind stabilirea de către un grefier al instanței a cheltuielilor de judecată.

În sensul capitolului III, «hotărâre» include măsurile provizorii și de conservare dispuse de o instanță care, în temeiul prezentului regulament, este competentă să judece cauza pe fond. Noțiunea nu include măsurile provizorii, inclusiv de conservare, dispuse de o astfel de instanță fără citarea pârâtului, cu excepția cazului în care hotărârea care cuprinde măsura este notificată sau comunicată pârâtului înaintea executării.”

7. Articolul 3 prevede că:

„În sensul prezentului regulament, noțiunea de «instanță» include următoarele autorități, în măsura în care au competență judiciară în materiile ce intră sub incidența prezentului regulament:

(a) în Ungaria, în procedurile sumare privind ordinele de plată (fizetési meghagyásos eljárás), notarul (közjegyző);

(b) în Suedia, în procedurile sumare privind ordinele de plată (betalningsföreläggande) și asistența (handräckning), autoritatea de executare silită (Kronofogdemyndigheten).”

8. Articolul 4 stabilește regula generală potrivit căreia au competență instanțele statului membru pe teritoriul căruia are domiciliul pârâtul.

9. Articolul 7 alineatul (1) litera (a) prevede că, în materie contractuală, pârâtul poate fi de asemenea acționat în justiție în fața instanțelor de la locul de executare a obligației în cauză. Articolul 7 alineatul (1) litera (b) prevede că, în cazul vânzării de mărfuri, locul de executare a obligației este locul unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile. În cazul prestării de servicii, locul de executare a obligației este locul unde au fost sau ar fi trebuit să fie prestate serviciile. Articolul 7 alineatul (1) litera (c) prevede că, în toate celelalte cazuri, se aplică regula generală prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (a).

10. Articolul 24 alineatul (1) al doilea paragraf prevede că, în materie de închiriere a unor imobile pe o perioadă de cel mult șase luni, au de asemenea competență instanțele din statul membru pe teritoriul căruia este situat imobilul.

11. Articolul 66 prevede că regulamentul se aplică numai acțiunilor judiciare intentate la 10 ianuarie 2015 sau după această dată.

B – *Dreptul național*

1. Legea privind executarea silită

12. Potrivit articolului 278 din Ovršni zakon (Legea privind executarea silită) [3], notarii decid cu privire la cererile de executare întemeiate pe acte autentice în conformitate cu dispozițiile acestei legi.

13. În conformitate cu articolul 279 alineatele 1 și 3 din Legea privind executarea silită, în ceea ce privește titlurile executorii, competența teritorială revine notarului care are sediul în circumscripția teritorială (regională) în care debitorul urmărit are domiciliul sau sediul. În cazul în care cererea de executare este formulată în fața unui notar care nu este competent din punct de vedere teritorial, instanța respinge cererea.

14. Potrivit deciziei de trimitere, conform articolului 282 alineatul 3 din Legea privind executarea silită, notarul în fața căruia este formulată în termen o contestație admisibilă și întemeiată împotriva unei ordonanțe emise de acesta transmite dosarul spre examinare instanței competente. Instanța pronunță o hotărâre cu privire la contestația respectivă în conformitate cu articolele 57 și 58 din legea menționată.

2. Ordonanța privind parcările

15. Potrivit deciziei de trimitere, parcarea în Pula este reglementată de Ordonanța din 16 decembrie 2009 de reglementare a colectării și a verificării staționării în parcările publice [4], astfel cum a fost modificată prin Ordonanța din 11 februarie 2015 (denumită în continuare „Ordonanța privind parcările”) [5].

16. Articolul 1 alineatul (2) din Ordonanța privind parcările prevede că sarcinile tehnice și organizatorice, de colectare, de supraveghere a staționării autovehiculelor, de întreținere și de curățenie, precum și alte sarcini privind parcările publice cu plată sunt realizate de societatea Pula Parking. Această societate este o întreprindere publică deținută de orașul Pula.

3 — „Narodne novine” (Jurnalul Oficial) nr. 112/12, 25/13, 93/14.

4 — Službene novine Grada Pule (Monitorul oficial al orașului Pula nr. 21/09).

5 — Službene novine Grada Pule (Monitorul oficial al orașului Pula nr. 03/15).

17. Ordonanța privind parcările prevede în plus că utilizatorilor locurilor de parcare care încheie un contract cu Pula Parking li se emite un bilet valabil 24 de ore, iar aceștia acceptă condițiile generale aplicabile. Utilizatorii au la dispoziție opt zile să plătească biletul, după care se cumulează dobânda legală și eventuale costuri.

III – Situația de fapt, procedura și întrebările preliminare

18. La 8 septembrie 2010, pârâtul și-a parcat mașina într-un loc de parcare publică din orașul Pula, situat pe coasta croată. La plecare, pârâtul a omis să plătească suma de 100 HRK (aproximativ 13 EUR) pe care o datora pentru biletul de parcare valabil 24 de ore și nici nu a plătit această sumă în termenul de opt zile prevăzut în acest sens, înainte ca dobânda legală să înceapă să se cumuleze la această sumă.

19. La 1 iulie 2013, Croația a aderat la Uniunea Europeană.

20. La 27 februarie 2015, reclamanta, Pula Parking, o societate deținută de orașul Pula și care a fost însărcinată printr-o decizie a autorității publice cu administrarea locului de parcare în cauză, a inițiat a procedură prin care a solicitat plata datoriei. La aceeași dată, reclamanta a solicitat unui notar public cu sediul în Pula emiterea împotriva pârâtului a unei ordonanțe de executare pentru suma de 100 HRK, în temeiul unui „act autentic”. Acest act constituia un extras al conturilor reclamantei, în care era înregistrată creanța datorată de pârât.

21. Ordonanța a fost emisă la 25 martie 2015. La 21 aprilie 2015, pârâtul a contestat ordonanța și, în conformitate cu articolul 282 alineatul 3 din Legea privind executarea silită, cauza a fost trimisă la Općinski sud u Puli-Pola (Tribunalul Municipal din Pula), care reprezintă instanța de trimitere. În fața acestei instanțe, pârâtul a susținut că notarul nu are competența materială sau teritorială să emită ordonanța de executare întemeiat pe un act autentic împotriva cetățenilor din alte state membre ale Uniunii.

22. În aceste condiții, Općinski sud u Puli-Pola (Tribunalul Municipal din Pula) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Având în vedere natura juridică a raporturilor dintre părțile din litigiu, Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 este aplicabil în speță?

2) Regulamentul […] nr. 1215/2012 privește și competența notarilor din Republica Croația?”

23. Reclamanta, pârâtul, guvernele croat, german și elvețian, precum și Comisia Europeană au depus observații scrise. Părțile interesate care au participat la etapa scrisă, cu excepția guvernelor german și elvețian, au prezentat de asemenea argumente orale în ședința care s-a desfășurat la 14 iulie 2016.

IV – Apreciere

A – *Admisibilitate*

1. Conformitatea cererii de decizie preliminară cu dreptul croat

24. Pârâtul susține că cererea de decizie preliminară trebuie să fie respinsă pentru motivul că trimiterea nu respectă cerințele dreptului croat. În această privință, pârâtul observă în special că cererea are forma unei scrisori, iar nu a unei hotărâri judecătorești. Pârâtul adaugă faptul că a atacat cererea în fața instanțelor naționale.

25. Potrivit unei jurisprudențe constante, Curtea nu verifică „dacă decizia de trimitere a fost luată în conformitate cu normele de drept intern care reglementează organizarea instanțelor și a procedurilor lor judiciare. Curtea trebuie, așadar, să respecte decizia de trimitere care provine de la instanța unui stat membru, în măsura în care aceasta nu a fost anulată în cadrul căilor de atac prevăzute de dreptul național” [6].

26. Astfel, în ceea ce privește forma specifică a cererii, jurisprudența menționată mai sus confirmă faptul că aceasta reprezintă un aspect a cărui examinare revine în exclusivitate instanței naționale. În plus, în ceea ce privește o posibilă cale de atac îndreptată împotriva unei cereri de trimitere la nivel național, Curtea nu a fost informată în legătură cu faptul că cererea de decizie preliminară din prezenta cauză a fost anulată și nici nu a primit vreo notificare oficială cu privire la o cale de atac. Prin urmare, până la momentul la care Curtea este informată de către instanța de trimitere în legătură cu faptul că aceasta dorește să își retragă trimiterea [7], Curtea rămâne sesizată în mod valabil.

27. Pentru aceste motive, niciunul dintre argumentele de mai sus invocate de pârât nu pune în discuție admisibilitatea cererii formulate de instanța națională.

2. Aplicabilitatea ratione temporis a dreptului Uniunii

28. Obligația contractuală supusă analizei datează din 8 septembrie 2010. Croația a aderat la Uniunea Europeană doar la data de 1 iulie 2013. Regulamentul nr. 1215/2012 a intrat în vigoare la 10 ianuarie 2015. În aceste condiții, se ridică problema dacă regulamentul se aplică *ratione temporis*.

29. Potrivit articolului 2 din Actul de aderare a Croației (denumit în continuare „actul de aderare”) [8], dreptul Uniunii a devenit imediat obligatoriu în Croația, la 1 iulie 2013 [9].

30. Articolul 66 din regulament prevede că acesta se aplică „numai acțiunilor judiciare intentate […] la 10 ianuarie 2015 sau după această dată”.

31. În această cauză, procedura de executare a început la 27 februarie 2015. Opoziția față de această procedură a fost introdusă la 21 aprilie 2015.

32. Din cele de mai sus rezultă că normele privind competența și executarea cuprinse în regulament erau pe deplin aplicabile în Croația la momentul relevant, și anume la data la care a fost intentată acțiunea, indiferent de faptul că această dată este considerată a fi 27 februarie 2015 sau 21 aprilie 2015.

33. Faptul că prezenta procedură de executare vizează fapte care precedă aderarea Croației este lipsit de importanță. Astfel cum am încercat să explicăm în altă parte, principiul aplicării imediate a dreptului Uniunii în raporturile juridice în desfășurare permite modificarea acestor raporturi pe viitor [10]. Mult mai important în contextul prezentei trimiteri, consecința că noile norme ale Uniunii se

6 — Hotărârea din 11 iulie 1996, SFEI și alții (C-39/94, EU:C:1996:285, punctul 24); a se vedea de asemenea Hotărârea din 14 ianuarie 1982, Reina (C-65/81, EU:C:1982:6, punctul 7), și Hotărârea din 11 aprilie 2000, Deliège (C-51/96 și C-191/97, EU:C:2000:199, punctul 29).

7 — Subliniem că se pune astfel accent pe decizia instanței *de trimitere*, iar nu în mod necesar pe cea a instanței *de apel*. În conformitate cu jurisprudența Curții, revine instanței de trimitere sarcina să tragă concluzii dintr-o posibilă decizie formulată în apel împotriva trimiterii sale – a se vedea Hotărârea din 16 decembrie 2008, Cartesio (C-210/06, EU:C:2008:723, în special punctele 93 și 97).

8 — Actul privind condițiile de aderare a Republicii Croația, precum și adaptările la Tratatul privind Uniunea Europeană, la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (JO 2012, L 112, p. 21).

9 — Cu excepția cazurilor în care este prevăzut un alt termen-limită în actul de aderare sau în anexele sale. Nicio astfel de excepție nu se poate aplica în această cauză.

10 — A se vedea Concluziile noastre prezentate în cauza Nemec (C-256/15, EU:C:2016:619, punctele 25-44).

vor aplica și unor fapte care sunt anterioare datei aderării este firească în cauze privind executarea și normele procedurale. Astfel, este bine cunoscut faptul că executarea creanțelor exigibile este supusă normelor care sunt valabile la momentul în care este intentată acțiunea în executare, iar nu normelor procedurale în vigoare la momentul încheierii contractului inițial.

34. Această concluzie este confirmată de jurisprudența Curții privind aplicarea în timp a normelor Uniunii privind competența și executarea. Astfel, de exemplu, în cauza Collin [11], Curtea a fost confruntată cu o situație care implica un contract de muncă semnat și desfăcut înainte de intrarea în vigoare a Convenției de la Bruxelles, predecesoarea regulamentului [12]. Acțiunea a fost intentată după intrarea acesteia în vigoare. Curtea a confirmat că, pentru ca normele privind competența și executarea să se aplice, „singura condiție […] este ca acțiunea judiciară să fi fost inițiată ulterior [datei intrării în vigoare a regulamentului]” [13].

35. Pentru a contesta aplicabilitatea *ratione temporis* a dreptului Uniunii în prezenta cauză, pârâtul a invocat ordonanța pronunțată de Curte în cauza *VG Vodoopskrba* [14]. În această cauză, Curtea s-a declarat necompetentă, însă pentru motivul că instanța națională de trimitere a solicitat interpretarea dreptului Uniunii care se referea la dispozițiile de fond ale unui contract, încheiat și, se pare, executat parțial anterior aderării Croației la Uniunea Europeană. Acest lucru ar fi putut conduce la reanalizarea evenimentelor din trecut, anterioare aderării. În schimb, prezenta cauză se referă doar la executarea (în curs de desfășurare și, prin natura sa, viitoare) a unei sume aparent exigibile, acțiunea de executare fiind în mod clar intentată ulterior aderării.

36. Pentru aceste motive, considerăm că Curtea este competentă *ratione temporis* pentru a răspunde la întrebările adresate de instanța de trimitere referitoare la interpretarea Regulamentului nr. 1215/2012.

3. Natura ipotetică a celei de a doua întrebări

37. Se ridică problema posibilei naturi ipotetice a celei de a doua întrebări adresate de instanța națională. Această problemă este analizată mai jos, ca parte a aprecierii de ansamblu a acestei întrebări, la punctele 56-61 din prezentele concluzii.

11 — Hotărârea din 13 noiembrie 1979, Sanicentral (C-25/79, EU:C:1979:255, punctul 6). Jurisprudența dezvoltată în temeiul Regulamentului (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74) și al Convenției de la Bruxelles din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3), predecesoarele Regulamentului nr. 1215/2012, se aplică în egală măsură Regulamentului nr. 1215/2012, atunci când dispozițiile relevante „pot fi calificate ca fiind echivalente”. În plus, necesitatea de a asigura continuitatea interpretării acestor instrumente este amintită în considerentul (34) al Regulamentului nr. 1215/2012. A se vedea de exemplu Hotărârea din 11 aprilie 2013, Sapir și alții (C-645/11, EU:C:2013:228, punctul 31 și jurisprudența citată).

12 — Cauza Collin privea Convenția de la Bruxelles, însă jurisprudența poate fi transpusă. De asemenea, articolul 54 din respectiva convenție prevedea în mod explicit că aceasta era aplicabilă acțiunilor intentate după intrarea sa în vigoare (a se vedea nota de subsol 11 de mai sus). A se vedea mai recent, în special în ceea ce privește aplicarea în timp a Regulamentului nr. 1215/2012 și aderarea noilor state membre, Concluziile avocatului general Kokott prezentate în cauza Kostanjevec (C-185/15, EU:C:2016:397, punctul 24 și următoarele).

13 — Prin analogie, aceeași abordare a fost adoptată și în contextul mai larg al executării ulterioare aderării a obligațiilor (administrative) impuse anterior aderării – a se vedea Hotărârea din 14 ianuarie 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11).

14 — Ordonanța din 5 noiembrie 2014 (C-254/14, EU:C:2014:2354).

B – Cu privire la fond

1. Prima întrebare

38. Instanța națională dorește să afle dacă prezenta cauză intră în domeniul de aplicare al regulamentului. În această privință, ea se referă la „natura juridică a raportului dintre părți”. Prin aceasta, înțelegem că instanța națională urmărește să se stabilească dacă respectiva cauză intră sub incidența noțiunii „materie civilă și comercială”, luând în considerare faptul că reclamanta este deținută și mandatată de autoritățile publice locale, precum și tipul contractului în cauză.

39. Pentru motivele prezentate mai jos, considerăm că răspunsul este în mod evident pozitiv.

40. Noțiunea „materie civilă și comercială” este o noțiune autonomă a dreptului Uniunii [15]. Domeniul său de aplicare este „delimitat în principal în funcție de elementele care caracterizează natura raporturilor juridice dintre părțile din litigiu sau obiectul acestuia” [16].

41. În prezenta cauză, reclamanta a închiriat pârâtului un loc de parcare.

42. În concluziile sale, pârâtul susține că contractul încheiat între părțile din litigiul principal reprezintă un contract de închiriere, iar nu un contract de servicii. Potrivit pârâtului, această clasificare ar reduce de asemenea termenul de prescripție care se aplică acțiunilor întemeiate pe contract. Pe această bază, pârâtul pune sub semnul întrebării competența notarilor din Croația în temeiul dreptului național, susținând că, potrivit dreptului croat, instanțele sunt cele care au competența să se pronunțe cu privire la contractele de închiriere.

43. Indiferent de temeinicia argumentelor respective, acest lucru reprezintă o chestiune care este de competența instanței naționale. Acesta nu are influență asupra problemei cu care se confruntă Curtea, și anume dacă contractul intră sub incidența noțiunii „materie civilă și comercială” în temeiul regulamentului [17].

44. În principiu, atât contractele de închiriere, cât și contractele de prestări servicii pot intra sub incidența noțiunii „materie civilă și comercială”, care „ar trebui să includă toate principalele aspecte de drept civil și comercial, cu excepția anumitor aspecte bine definite” [18]. Excepțiile sunt de strictă interpretare [19].

45. În condiții normale, un contract încheiat între două persoane private pentru furnizarea unui loc de parcare ar intra sub incidența noțiunii de materie civilă și comercială. Acest aspect a fost însă pus sub semnul întrebării, deoarece reclamanta este o entitate deținută de autoritățile publice locale, căreia i s-a atribuit competența printr-un act al autorității publice [20].

46. Prin urmare, se ridică întrebarea dacă acest aspect plasează contractul încheiat între părți în afara domeniului de aplicare al regulamentului.

47. În opinia noastră, răspunsul la această întrebare este negativ, pentru următoarele motive.

15 — Hotărârea din 15 februarie 2007, Lechouritou și alții (C-292/05, EU:C:2007:102, punctul 29 și jurisprudența citată).

16 — Hotărârea din 11 aprilie 2013, Sapir și alții (C-645/11, EU:C:2013:228, punctul 32 și jurisprudența citată).

17 — Acest lucru ar putea avea impact asupra temeiurilor specifice ale competenței prevăzute în regulament (articolul 7 se referă la contractele de servicii, iar articolul 24 la închirierea imobilelor), însă nu afectează analiza prezentată în continuare.

18 — A se vedea considerentul (10) al regulamentului.

19 — A se vedea de exemplu Hotărârea din 23 octombrie 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, punctul 27).

20 — A se vedea mai sus, punctul 15 și următoarele.

48. Articolul 1 alineatul (1) din regulament exclude în mod explicit din domeniul său de aplicare „materi[a] fiscală, vamală sau administrativă și […] răspunder[ea] statului pentru actele sau omisiunile sale în exercitarea autorității publice (*acta iure imperii*)”. Această excepție a fost confirmată și delimitată de jurisprudență, care precizează că „ies din domeniul de aplicare al [regulamentului] doar litigiile care opun o autoritate publică unei persoane de drept privat, numai în măsura în care respectiva autoritate acționează în exercitarea puterii publice” [21].

49. Niciun element din prezenta cauză nu sugerează că contractul privind parcarea din speță ar echivala cu un „*acta iure imperii*”, și anume cu un act efectuat în exercitarea autorității publice. Este adevărat că reclamanta desfășoară o activitate care i-a fost încredințată printr-un act al unei autorități publice. Cu toate acestea, activitatea respectivă – închirierea unui loc de parcare – reprezintă o activitate comercială obișnuită. Simplul fapt că ordonanța de exercitare a acestei activități este acordată printr-un act al autorităților publice nu îl transformă în mod automat într-un „*acta iure imperii*”. Niciun element din cuprinsul dosarului nu sugerează că, în îndeplinirea misiunii sale, reclamanta își exercită atribuțiile derogând de la normele de drept care se aplică în raporturile dintre particulari [22]. Astfel, potrivit deciziei de trimitere, această lipsă a derogării în legătură cu acest tip de contract a fost confirmată printr-o hotărâre pronunțată de Ustavni sud (Curtea Constituțională a Croației).

50. În plus, suma pe care reclamanta urmărește să o recupereze de la pârât pare să constituie contraprestația serviciului furnizat de aceasta. Niciun element din dosar nu sugerează că această sumă reprezintă o amendă sau o sancțiune.

51. Această concluzie nu este pusă în discuție de considerația că reclamanta este o societate deținută în întregime de o autoritate publică. O astfel de formă de proprietate nu constituie o împrejurare echivalentă cu cea în care statul membru respectiv ar exercita prerogative de putere publică. O asemenea considerație este cu atât mai pertinentă în cazul în care o entitate deținută de stat se comportă ca orice operator economic care își desfășoară activitatea pe o anumită piață [23].

52. Pentru motivele prezentate mai sus, propunem Curții să răspundă la prima întrebare adresată de instanța națională după cum urmează: Regulamentul nr. 1215/2012 este aplicabil în împrejurări precum cele din prezenta cauză, în care un contract pentru utilizarea unui loc de parcare este încheiat între o persoană privată, pe de o parte, și o entitate deținută de o autoritate publică, pe de altă parte, în cazul în care aceasta din urmă nu exercită prerogative de putere publică.

2. A doua întrebare

53. Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă regulamentul se referă și la „competența notarilor din Republica Croația”.

54. Instanța națională nu identifică în mod explicit dispozițiile specifice din regulament pe care le are în vedere atunci când adresează respectiva întrebare. Cu toate acestea, problema care se ridică în cele din urmă este dacă notarii din Croația care emit ordonanțe de executare constituie „instanțe” care pronunță „hotărâri” în sensul regulamentului.

55. Pentru motivele expuse în continuare, considerăm că notarii nu reprezintă „instanțe” în acest sens.

21 — Hotărârea din 1 octombrie 2002, Henkel (C-167/00, EU:C:2002:555, punctul 26 și jurisprudența citată).

22 — Hotărârea din 1 octombrie 2002, Henkel (C-167/00, EU:C:2002:555, punctul 30).

23 — Hotărârea din 23 octombrie 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, punctul 37).

a) Cu privire la admisibilitate

56. Înainte de analiza pe fond, trebuie examinată o chestiune preliminară în ceea ce privește admisibilitatea.

57. În această cauză, pârâtul a contestat ordonanța de executare emisă de notar. Ca urmare a acestui fapt, competența a fost declinată în favoarea instanțelor croate. Având în vedere faptul că notarul nu mai are competență asupra litigiului, acest lucru transformă cea de a doua întrebare a instanței naționale într-una pur ipotetică și, prin urmare, inadmisibilă?

58. În opinia noastră, răspunsul la această întrebare este negativ.

59. Potrivit unei jurisprudențe constante, întrebările adresate de instanțele naționale beneficiază de o prezumție de pertinență [24]. Refuzul Curții de a se pronunța asupra unei cereri formulate de o instanță națională este posibil numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică ori când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care îi sunt adresate.

60. În prezenta cauză, nu considerăm că această prezumție de relevanță este răsturnată fără echivoc. Nu este clar ce efecte ar putea avea în procedura națională un răspuns negativ al Curții la a doua întrebare. Pe de o parte, este posibil ca un astfel de răspuns să nu aibă în cele din urmă niciun efect, din moment ce cauza nu mai este în prezent în curs de soluționare în fața notarului, ci în fața instanței naționale. Pe de altă parte, răspunsul la cea de a doua întrebare, evident în cazul în care ar fi negativ, ar putea în egală măsură să afecteze întreaga procedură națională. Acestea reprezintă chestiuni care țin de dreptul național, iar analiza lor este de competența instanței naționale, iar nu a Curții.

61. Prin urmare, sugerăm să se considere că cea de a doua întrebare este admisibilă.

b) Cu privire la fond

i) Observații referitoare la adaptarea Regulamentului nr. 1215/2012 având în vedere aderarea Croației

62. Noțiunea „instanță” nu este definită în regulament. Totuși, articolul 3 din acesta prevede că noțiunea „instanță” include în mod specific notarii din Ungaria, atunci când aceștia soluționează proceduri sumare privind ordinele de plată, precum și autoritatea de executare silită din Suedia, atunci când aceasta soluționează proceduri sumare privind ordinele de plată și asistența. Nu este cuprinsă nicio dispoziție similară care să facă referire la notarii din Croația care emit ordonanțe de executare.

63. Regulamentul a fost adoptat la 12 decembrie 2012, cu câteva luni înainte de aderarea Croației la Uniunea Europeană, care a avut loc la 1 iulie 2013, însă ulterior publicării, la 24 aprilie 2012, a actului de aderare, care cuprinde o listă de adaptări de ordin tehnic aduse legislației secundare [25].

64. Se poate susține că regulamentul se află la granița dintre două coordonate: a fost adoptat prea târziu pentru a fi supus adaptărilor de ordin tehnic în cadrul procesului de aderare și prea devreme pentru ca Croația să poată influența conținutul său în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

65. În aceste condiții, guvernul croat susține că pur și simplu nu a fost în măsură să includă notarii în cuprinsul articolului 3 din regulament.

24 — A se vedea recent Hotărârea din 11 noiembrie 2015, Pujante Rivera (C-422/14, EU:C:2015:743, punctul 20 și jurisprudența citată).

25 — A se vedea anexa III la actul de aderare.

66. Deși înțelegem considerațiile practice prezentate în preambulul regulamentului, nu considerăm că ar trebui să se permită ca astfel de considerații să influențeze interpretarea domeniului de aplicare al regulamentului. Principiul securității juridice impune ca interpretările dispozițiilor din dreptul Uniunii să se bazeze pe textul acestor dispoziții. În cazul în care textul este ambiguu, respectivele ambiguități trebuie să fie clarificate prin recurgerea la contextul și la scopul dispoziției.

67. Cu toate acestea, circumstanțele neobișnuite nu justifică ignorarea respectivelor reguli generale de interpretare legislativă. Cazurile neobișnuite generează reguli generale greșite. Pretinsele intenții ale unui stat membru, care aparent nu a putut acționa din motive de neconcordanță temporală, nu pot influența interpretarea dreptului Uniunii, care, în cele din urmă, trebuie să fie uniformă în toate statele membre [26].

ii) Notarii din Croația care emit ordonanțe de executare reprezintă „instanțe” care pronunță „hotărâri”?

– Absența unei definiții consacrate a noțiunii „instanță”

68. Regulamentul definește noțiunea „hotărâre” în sens foarte larg. Definiția este în mod clar desprinsă de orice clasificare națională a ceea ce înseamnă noțiunea „hotărâre”, prin utilizarea frazei: „indiferent de denumirea acesteia” [27]. În plus, alte versiuni lingvistice tind să utilizeze o noțiune mai generică, mai apropiată de noțiunea cu sens mai general din limba engleză „decision” [de exemplu, „décision” (în limba franceză), „Entscheidung” (în limba germană), „beslissing” (în limba neerlandeză), „rozhodnutí” (în limba cehă)]. Există numeroase exemple de astfel de „decizii” furnizate în regulament: „un decret, un ordin, o ordonanță sau un mandat de executare […] stabilirea […] cheltuielilor de judecată”. Prin urmare, „ordonanțele de executare” sunt incluse în mod explicit.

69. Totuși, deciziile reprezintă „hotărâri” în sensul regulamentului numai în cazul în care acestea sunt pronunțate de o „instanță” [28]. Noțiunea „instanță [sau tribunal]” [29] nu este definită în regulament.

70. Dintr-o perspectivă mai *instituțională*, semnificația obișnuită a noțiunii „instanță sau tribunal” nu ar include notarii, care nu reprezintă un „organ jurisdicțional” [30], ceea ce înseamnă că aceștia nu fac parte din structura judiciară [31]. Dintr-o perspectivă mai *funcțională*, însuși dreptul Uniunii admite existența unor „diferențe fundamentale” între funcția jurisdicțională și cea notarială în cadrul sistemelor juridice [32]. Deși notarii pot exercita uneori atribuții judiciare în cazuri specifice, nu acesta este rolul lor tipic și/sau principal. Prin urmare, chiar și dintr-o perspectivă mai funcțională, notarii nu reprezintă instanțe „în adevăratul [obișnuitul] sens al cuvântului” [33].

26 — Ar trebui amintit faptul că nimic nu împiedică un stat membru să dorească să transforme astfel de intenții într-o reglementare obligatorie, prin intermediul procedurilor legislative obișnuite existente la nivelul Uniunii.

27 — Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Gothaer Allgemeine Versicherung și alții (C-456/11, EU:C:2012:719, punctul 26 și urm.).

28 — Chiar noțiunea „judgment” din limba engleză (și noțiunea „sudska odluka” din limba croată) implică tipul de entitate care trebuie să adopte actul. Cealaltă cerință stabilită la articolul 2 litera (a) din regulament, potrivit căreia hotărârile trebuie să fie pronunțate de instanțele „*dintr-un stat membru*”, nu constituie o problemă în prezenta cauză.

29 — Versiunea în limba engleză a regulamentului utilizează alternativ atât noțiunea „court”, cât și noțiunea „court or tribunal”. La fel vom proceda și noi în prezentele concluzii. Alte versiuni lingvistice sunt mai consecvente și mai fidele unei singure noțiuni.

30 — Hotărârea din 2 iunie 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, punctul 17), și Hotărârea din 14 octombrie 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, punctul 45).

31 — Noțiunea „hotărâre” include anumite acte adoptate de „un grefier al instanței”. Prin urmare, un astfel de organ poate fi considerat ca făcând parte din noțiunea „instanță sau tribunal” (a se vedea Hotărârea din 2 iunie 1994, Solo Kleinmotoren, C-414/92, EU:C:1994:221, punctele 16 și 17). În prezenta cauză însă, emiterea ordonanțelor de executare a fost delegată *pe plan extern* notarilor, adică în afara structurilor instituționale ale unei instanțe, iar nu *pe plan intern*, în cadrul structurii unei instanțe.

32 — Hotărârea din 1 octombrie 2015, ERSTE Bank Hungary (C-32/14, EU:C:2015:637, la punctul 47).

33 — A se vedea considerentul (20) al Regulamentului (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor (JO 2012, L 201, p. 107).

71. Cu toate acestea, importanța care trebuie acordată semnificației obișnuite a noțiunii „instanță sau tribunal” care se regăsește în această cauză este, fără îndoială, diminuată din cauza diversității de traduceri ale noțiunii corespunzătoare din alte versiuni lingvistice. Astfel, de exemplu, versiunea croată se referă la „instanță” (sud), versiunea franceză la „jurisdicție” (juridiction), versiunea spaniolă la „organ jurisdicțional” (órgano jurisdiccional), versiunea germană la tribunal (Gericht), versiunea cehă la instanță (soud), versiunea italiană la autoritate jurisdicțională (autorità giurisdizionale).

72. Din moment ce semnificația obișnuită a noțiunilor respective nu este lipsită de ambiguitate, vom analiza mai jos două aspecte esențiale, cel al contextului și cel al scopului regulamentului, înainte de a propune o soluție în această cauză.

73. În primul rând, articolul 3 din regulament este revelator. Acesta identifică în mod specific notarii din Ungaria și autoritatea de executare silită din Suedia (atunci când adoptă anumite acte) ca fiind „instanțe”, „[î]n sensul prezentului regulament”.

74. Această abordare constituie un semnal foarte puternic în sensul că legiuitorul nu consideră în mod automat că notarii din Ungaria și autoritatea de executare silită din Suedia intră sub incidența noțiunii „instanță” [34]. În caz contrar, ar fi inutilă enumerarea acestora în mod explicit. În mod evident, articolul 3 se interpretează ca un fel de excepție de la semnificația obișnuită a noțiunii „instanță sau tribunal” sau ca o extindere a acesteia.

75. Astfel, în opinia noastră, contrar celor susținute de guvernul croat, articolul 3 nu trebuie interpretat ca fiind o simplă clarificare a unor cazuri-limită. Aceasta și pentru că, astfel cum s-a menționat mai sus, notarii (și autoritățile de executare silită) [35] nu reprezintă „instanțe” în sensul obișnuit al acestei noțiuni. În plus, în cazul în care notarii ar reprezenta în mod obișnuit „instanțe”, *quod non*, nu este clar de ce ar trebui să se menționeze acest fapt în mod explicit și doar în raport cu o anumită atribuție exercitată de notarii din Ungaria, însă nu și în raport cu alte atribuții sau cu alți notari din alte state membre [36].

76. Prin urmare, structura și modul de redactare a articolelor 2 și 3 din regulament par a confirma excluderea notarilor din noțiunea „instanță”.

34 — Lucrările legislative pregătitoare consemnate în scris nu explică motivul pentru care articolul 3 a fost inclus în regulament.

35 — Care, prin însuși numele lor, ar tinde să fie considerate ca făcând parte din autoritatea executivă, și nu din cea judiciară. Într-o altă reglementare, aceste autorități sunt denumite „autorități administrative” (a se vedea nota de subsol 41 de mai jos).

36 — De asemenea, menționăm că notarii din Ungaria nu sunt incluși în dispoziția echivalentă din Regulamentul (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind crearea unui Titlu Executoriu European pentru creanțele necontestate (JO 2004, L 143, p. 15), respectiv articolul 4 alineatul (7). A se vedea de asemenea, *a contrario*, nota de subsol 33 de mai sus privind considerentul (20) al Regulamentului nr. 650/2012.

77. În al doilea rând, prezintă interes și reglementările similare care vizează competența, recunoașterea și executarea în domenii specifice (și în general în materia procedurii civile)[37]. Aceste instrumente propun o serie de abordări diferite. Mai multe dintre ele cuprind definiții explicite ale noțiunii „instanță”, care sunt cuprinzătoare și variate[38] (acestea pot de asemenea să utilizeze și să definească noțiuni diferite)[39]. Altele nu definesc noțiunea de bază în sine, ci sunt însoțite de precizări precum o listă cu anumite entități care trebuie, în orice caz, să fie considerate „instanțe”[40]. Acest lucru este valabil în ceea ce privește Regulamentul nr. 1215/2012[41].

78. Ceea ce trebuie reținut este că există puțină convergență pe orizontală, fără a mai vorbi de uniformitate, la nivelul instrumentelor individuale din domeniul procedurii civile în cadrul Uniunii. Prin urmare, recurgerea la o abordare sistemică nu este suficientă. În mod evident, noțiunea „instanță” depinde în mare parte de contextul și de scopul legislativ al fiecărei măsuri individuale. În anumite cazuri, există o dorință clară de a da o definiție specifică și ad-hoc, în timp ce în alte cazuri este utilizată o noțiune mai generică, nedefinită (însoțită de precizări).

79. Prin urmare, trebuie să fim prudenți în legătură cu transpunerile fără nuanțări ale unor definiții care par specifice unui anumit context. De asemenea, pare problematică stabilirea unei noțiuni de „instanță” care să fie unică și de aplicabilitate generală în dreptul Uniunii.

80. În același timp, astfel cum observă în special Comisia și guvernul croat, noțiunea „instanță” utilizată la articolul 2 litera (a) din regulament este aceeași ca cea utilizată la articolul 267 TFUE. Ar rezulta că, în majoritatea versiunilor lingvistice, noțiunea utilizată în regulament este identică cu cea folosită în mod tradițional pentru a desemna entitățile care pot face trimiteri preliminare la Curte.

81. Jurisprudența referitoare la articolul 267 TFUE este bogată. Cu toate acestea, transpunerea fără nuanțări a jurisprudenței referitoare la articolul 267 TFUE pare problematică. Cu siguranță că aceasta este posibilă într-o anumită măsură[42], însă trebuie întotdeauna avut în vedere faptul că definiția cuprinsă la articolul 267 TFUE a fost elaborată într-un context diferit și în scopuri diferite. Acestea fiind spuse, abordarea adoptată în temeiul articolului 267 TFUE oferă totuși un punct de referință util. În definitiv, aceasta circumscrie caracteristicile de bază ale unei instituții care ar putea fi denumită „instanță”.

37 — A se vedea de exemplu Regulamentul nr. 805/2004 (titlu executoriu european); Regulamentul nr. 650/2012 (succesiuni); Convenția privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, semnată la Lugano la 30 octombrie 2007 (JO 2007, L 339, p. 3); Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 (JO 2003, L 338, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 183); Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată (JO 2006, L 399, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 9, p. 108); Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere (JO 2009, L 7, p. 1); Regulamentul (UE) nr. 606/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iunie 2013 privind recunoașterea reciprocă a măsurilor de protecție în materie civilă (JO 2013, L 181, p. 4) și Regulamentul (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă (JO 2007, L 199, p. 1).

38 — De exemplu, noțiunea „instanță” poate fi definită în funcție de domeniul de aplicare al regulamentului, precum la articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003 și la articolului 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 650/2012. În ambele cazuri, statele membre au obligația de a notifica Comisiei autoritățile (fără caracter judiciar) care se încadrează în definiția noțiunii „instanță” (articolul 79 din Regulamentul nr. 650/2012, articolul 68 din Regulamentul nr. 2201/2003). O altă abordare constă în trimiterea directă la definițiile din statele membre (și anume instanțele judecătorești reprezintă autoritățile desemnate ca atare de fiecare stat). Acesta este cazul articolului 62 din Convenția de la Lugano, la care au făcut referire în mod expres guvernele german și elvețian.

39 — A se vedea de exemplu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul nr. 606/2013, care definește noțiunea „autorități emitente” ca însemnând „autorități judiciare” și alte autorități determinate care adoptă măsuri care „să poată fi supuse controlului unei autorități judiciare și să aibă o forță și efecte similare cu cele ale unei decizii a unei autorități judiciare privind aceleași aspecte”.

40 — Regulamentul nr. 861/2007 adoptă însă o altă abordare. Acest regulament nu conține nicio definiție a noțiunii de bază „instanță judecătorească”, însă, în cuprinsul considerentelor, precizează de exemplu că aceasta trebuie să cuprindă un judecător calificat și să respecte dreptul la un proces echitabil și principiul contradictorialității [(considerentele (9) și (27)].

41 — Astfel cum este evidențiat la articolul 3 din acesta. A se vedea și Regulamentul nr. 805/2004. Regulamentul nr. 4/2009 nu definește noțiunea „instanță”, însă precizează că „instanțele” includ „autoritățile administrative” care sunt enumerate în anexa X (această enumerare include autoritatea de executare silită din Suedia).

42 — A se vedea Hotărârea din 19 septembrie 2006, Wilson (C-506/04, EU:C:2006:587, punctele 47 și 48), unde definiția elaborată în temeiul articolului 267 TFUE a fost importată în scopul interpretării dreptului derivat.

– Definiția propusă formată din două părți

82. Prin urmare, cum ar trebui să fie definită noțiunea „instanță [sau tribunal]” în contextul Regulamentului nr. 1215/2012? Cum ar trebui ca instanțele naționale care sunt obligate să recunoască și să aplice acte emise de entități străine să stabilească dacă aceste entități sunt „instanțe sau tribunale”?

83. Pentru scopul specific al Regulamentului nr. 1215/2012, am dori să propunem o abordare în două etape a noțiunii „instanță sau tribunal”, care constă în:

— o definiție implicită *cu caracter instituțional* a acestei noțiuni (întemeiată pe o simplă trimitere la structurile judiciare recunoscute ale statelor membre)

— corectată, în cazuri excepționale, de o definiție *cu caracter funcțional* din dreptul Uniunii (care constă în criteriile stabilite la articolul 267 TFUE, însă aplicate în mod strict).

84. În opinia noastră, o astfel de abordare în două etape, care ar putea de asemenea să fie calificată în mod simplu drept o „definiție instituțională cu o supapă de siguranță”, ar corespunde cel mai bine scopului specific al Regulamentului nr. 1215/2012. Pe de o parte, aceasta ar permite soluționarea rapidă a marii majorități a cauzelor curente obișnuite. Pe de altă parte, ea ar asigura soluționarea cauzelor mai dificile în temeiul jurisprudenței existente a Curții, deși prin aplicarea acesteia într-un mod puțin diferit.

85. Definiția implicită a noțiunii „instanță” trebuie să fie simplă și să se întemeieze pe o abordare cu caracter instituțional: o „instanță” reprezintă organul jurisdicțional al unui stat membru. Este o entitate care face parte din structura judiciară a statului membru și care este recunoscută ca atare [43].

86. Această abordare cu caracter instituțional a definiției noțiunii „instanță” este susținută de jurisprudența existentă a Curții [44]. În jurisprudența Curții, împrejurarea că entitatea supusă analizei reprezintă o „instanță” nu este în general nici măcar pusă în discuție. Cu titlu de exemplu din practica judiciară, *este evident* că High Court of Justice (Înalta Curte de Justiție din Anglia și Țara Galilor) [45], Arondissementsrechtsbank (Tribunalul Districtual din Țările de Jos) [46] sau Tribunal de Grande Instance (Tribunalul de Mare Instanță din Franța) [47] reprezintă „instanțe”.

87. Analiza din aceste cauze se concentrează mai degrabă pe tipul de procedură utilizată și pe aspectul dacă măsura rezultată echivalează cu o „hotărâre” în sensul a ceea ce reprezintă în prezent articolul 2 litera (a) din regulament. Acest lucru poate fi pus la îndoială, de exemplu, ca urmare a naturii provizorii sau *ex parte* a procedurii. Cu alte cuvinte, analiza „funcțională” sau „procedurală” este rezervată în principal pentru aprecierea *actului*, iar nu a *instituției* care îl adoptă.

88. Poate mult mai important este faptul că o definiție implicită cu caracter instituțional a noțiunii „instanță [sau tribunal]” nu este numai în concordanță cu semnificația obișnuită a noțiunii, ci și reflectă cel mai bine scopul regulamentului. Acest scop constă în recunoașterea reciprocă, precum și în celeritatea și predictibilitatea administrării justiției. Acest scop impune existența simplității. În mod evident, o analiză de la caz la caz nu este adecvată pentru a îndeplini această condiție. Scopul

43 — Deși nu constituie obiectul analizei în această cauză, o astfel de definiție nu trebuie în principiu să excludă instanțele sau tribunalele comune mai multor state membre, cum ar fi Curtea de Justiție din Benelux [a se vedea considerentul (11) al regulamentului].

44 — A se vedea Hotărârea din 2 iunie 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, punctul 17), și Hotărârea din 14 octombrie 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, punctul 45). După câte se pare, în aceste cauze, Curtea utilizează noțiunea „organ jurisdicțional” ca sinonim al noțiunii de instanță sau tribunal.

45 — Hotărârea din 2 aprilie 2009, Gambazzi (C-394/07, EU:C:2009:219).

46 — Hotărârea din 14 octombrie 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615).

47 — Hotărârea din 21 mai 1980, Denilauler (C-125/79, EU:C:1980:130).

regulamentului impune de asemenea existența încrederii. În cazul în care entitatea face parte în mod evident (sau nu face parte în mod evident) dintre instituțiile judiciare ale unui stat membru emitent, care este motivul pentru care statul membru de executare ar începe să pună la îndoială acest fapt, cu excepția cazurilor cu totul excepționale? [48]

89. La acest scop general se adaugă un aspect cu caracter funcțional: în cazul în care definiția implicită a noțiunii „instanță” în sensul Regulamentului nr. 1215/2012 ar fi o definiție autonomă de drept al Uniunii, Curtea ar putea pretinde instanțelor naționale să verifice îndeplinirea tuturor elementelor acestei definiții în fiecare caz în parte în care se solicită o recunoaștere în temeiul acestui regulament? Fiecare judecător de primă instanță din statul membru X, care este sesizat cu o cerere de executare a unei hotărâri, ar trebui să înceapă să verifice dacă un tribunal de primă instanță din statul membru Y, care a emis hotărârea, reprezenta sau nu reprezenta un organ independent și imparțial de natură judiciară, stabilit prin lege cu titlu permanent, care aplică o procedură contradictorie?

90. Răspunsul rezonabil la această întrebare este în mod clar negativ. Astfel, abordarea implicită trebuie să fie de natură instituțională: instanțele sau tribunalele care fac parte din structura judiciară obișnuită a unui stat membru trebuie pur și simplu să fie prezumate a fi „instanțe” în sensul Regulamentului nr. 1215/2012, fără ca anumite verificări ulterioare să fie necesare. Din nou, acest lucru reprezintă o expresie a încrederii reciproce: cu excepția cazului în care se dovedește contrariul în mod clar și categoric, ceea ce se numește instanță este o instanță.

91. Definiția implicită cu caracter instituțional are însă și o altă implicație practică importantă: aceasta permite *delegarea internă* în cadrul instanțelor naționale, în special în cadrul instanțelor de prim rang. Faptul că un act emis în numele instituției este semnat de un grefier, de un magistrat asistent sau de un alt membru al personalului auxiliar al instanței autorizat în mod legal să facă acest lucru în temeiul dreptului național, de regulă în cadrul procedurilor sumare, necontencioase sau care privesc creanțe cu valoare mică, nu pune în discuție clasificarea instituției drept „instanță”. Mai precis, persoana care decide sau care semnează actul poate avea un rol în stabilirea aspectului dacă actul constituie o „hotărâre”, însă acest lucru constituie o altă chestiune.

92. În schimb, în cazul în care un stat membru alege să delege chiar și o atribuție judiciară *pe plan extern*, adică în afara sistemului instanțelor, entitatea care a fost delegată nu se califică implicit, prin simplul fapt al acestei delegări, drept „instanță”.

93. În opinia noastră, a nu ține cont de această distincție ar fi în contradicție cu semnificația obișnuită a noțiunii „instanță”, precum și cu structura articolelor 2 și 3 din regulament. Acest fapt ar avea de asemenea implicații total indezirabile și impracticabile.

94. Totuși, deși regulile implicite constituie cea mai bună soluție practică pentru a soluționa marea majoritate a cazurilor [49], analiza nu poate să se oprească aici. Întotdeauna pot exista situații neprevăzute sau excepționale. În plus, adoptarea unei definiții pur naționale cu caracter instituțional a noțiunii „instanță” ar fi în cele din urmă controlată în întregime de statele membre și de alegerile lor în ceea ce privește structura judiciară. Acest lucru ar fi în contradicție cu originea europeană a noțiunii [50]. În același timp, crearea în dreptul Uniunii a unei noțiuni de „instanță” de sine stătătoare și în întregime

48 — Evident, acest lucru nu împiedică calificarea actului relevant drept „hotărâre”.

49 — Coroborat cu faptul că, de la intrarea în vigoare a Convenției de la Bruxelles, în urmă cu peste 40 ani, semnificația precisă a noțiunii „instanță sau tribunal” din acest context nu a fost niciodată analizată în detaliu de Curte.

50 — O indicație a faptului că nu s-a intenționat într-adevăr acest lucru în cazul Regulamentului nr. 1215/2012 o constituie împrejurarea că propunerea inițială de regulament a Comisiei prevedea o definiție a noțiunii „instanță” care includea „orice autorități desemnate de un stat membru” [Propunerea de regulament a Parlamentului European și a Consiliului privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, COM(2010) 748 final – COD 2010/0383, articolul 2 litera (c)]. Această definiție nu a fost însă menținută.

autonomă este inadecvată având în vedere scopul acesteia. Pentru motivele expuse mai sus, acest lucru ar presupune și o serie de dificultăți de ordin practic. Prin urmare, definiția impune atât existența dimensiunii naționale, cât și a celei de drept al Uniunii, care corespund cu prima și cu cea de a doua etapă a abordării propuse aici.

95. În ceea ce privește cea de a doua etapă a abordării propuse, ne putem gândi la (cel puțin) două situații în care definiția implicită cu caracter instituțional ar putea fi *în mod excepțional* pusă în discuție și ar putea determina o apreciere mai nuanțată a aspectului dacă un organ reprezintă sau nu reprezintă o instanță sau un tribunal.

96. În primul rând, hotărârile pronunțate în materie civilă și comercială care intră în principiu în domeniul material de aplicare al regulamentului ar putea fi delegate *pe plan intern*, în cadrul sistemului judiciar al statului membru, dar într-un mod care generează preocupări grave și evidente de natură constituțională în alte state membre. În cadrul acestei categorii pot fi imaginate două situații: un anumit stat membru ar putea dori să desemneze drept „instanțe obișnuite”, în cadrul sistemului său judiciar, instituții și/sau persoane fizice care, în pofida clasificării lor oficiale, nu pot fi acceptate ca fiind astfel de organisme de alte state membre [51]. Pe de altă parte, tot în circumstanțe cu adevărat excepționale, s-ar putea imagina situația în care instanțele obișnuite ale unui stat membru se confruntă cu disfuncționalități care fac dificilă recunoașterea reciprocă automată [52]. În ambele situații, o apreciere a organismelor în cauză pe baza unei definiții autonome aparținând dreptului Uniunii ar trebui să ofere un mecanism corector necesar.

97. În al doilea rând, o activitate care ar putea fi considerată drept atribuție judiciară a fost delegată *pe plan extern* unui organism care, la prima vedere, nu face parte din sistemul judiciar al statului membru. Ar fi de așteptat ca posibilitatea apariției acestei a doua situații să fie mult mai mare decât cea a apariției primei situații. Într-adevăr, este ceea ce pare să se fi întâmplat în prezenta cauză. Din nou, ar trebui să fie posibilă raportarea la o definiție mai nuanțată a noțiunii „instanță”, care să se întemeieze exclusiv pe dreptul Uniunii.

98. Care ar trebui să fie această definiție? Pentru motivele prezentate mai sus, considerăm că nu este adecvat să se importe fără nuanțări definițiile care au fost elaborate în contexte diferite vizate de alte instrumente de drept derivat.

99. În același timp, după cum am menționat deja (la punctul 80 din prezentele concluzii), Regulamentul nr. 1215/2012 utilizează în mod literal aceeași terminologie ca articolul 267 TFUE.

100. Există motive temeinice de natură normativă și pragmatică pentru a nu reinventa roata, și anume pentru a nu crea noi definiții pornind de la zero. Din punct de vedere normativ, coerența în drept este un element important al predictibilității și al legalității. Astfel cum s-a menționat mai sus, la punctele 77 și 78, acesta reprezintă un domeniu caracterizat deja printr-un număr mare de definiții speciale. Prin urmare, cea mai bună metodă de a proceda pare a fi încercarea treptată de a grupa instrumentele individuale, iar nu crearea unei alte definiții suplimentare. Din punct de vedere pragmatic, criteriul stabilit la articolul 267 TFUE circumscrie deja foarte bine caracteristicile esențiale ale unui organ de natură judiciară care ar putea fi numit „instanță”.

51 — O serie de exemple evident absurde ar putea fi furnizate ca ilustrări în cadrul acestei categorii. Cu toate acestea, este poate mai important să se sublinieze scopul unei definiții autonome a Uniunii în astfel de cazuri, care nu este poate în principal în interesul Uniunii, ci mai degrabă în interesul celorlalte state membre.

52 — A se vedea printr-o analogie mai extinsă Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru (C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctul 98 și următoarele).

101. În lumina celor de mai sus, propunem ca, în cauze precum cea de față, în care a fost pusă în discuție clasificarea implicită cu caracter instituțional a unui organ, această clasificare să poată fi reapreciată pe baza caracteristicilor utilizate pentru a identifica „instanțele” în cadrul jurisprudenței Curții referitoare la articolul 267 TFUE. Aceasta înseamnă că trebuie stabilit dacă organul național în cauză respectă toate caracteristicile specifice enumerate în mod tradițional în respectiva definiție, și anume: originea legală a organului respectiv, caracterul său permanent, caracterul obligatoriu al competenței sale, natura contradictorie a procedurii, aplicarea de către organul menționat a normelor de drept, precum și independența acestuia [53].

102. Totuși, evitarea reinventării complete a roții nu împiedică modificarea sau adaptarea utilizării sale. În prezenta cauză, adaptarea nu constă în stabilirea *criteriilor care* ar trebui să fie utilizate, ci mai degrabă în stabilirea *modului în care* acestea trebuie să fie utilizate în contextul specific al Regulamentului nr. 1215/2012.

103. Adaptarea pe care o propunem în prezenta cauză ține cont de scopul diferit al mecanismului unei decizii preliminare, pe de o parte, și de cel al regulamentului, pe de altă parte. Primul mecanism conduce la un dialog între judecători și promovează uniformitatea dreptului Uniunii. Cel de al doilea reprezintă un instrument al recunoașterii reciproce și al liberei circulații a hotărârilor, care implică obiective privind celeritatea, simplitatea și predictibilitatea [54], dar care se întemeiază pe încrederea reciprocă în existența unei protecții jurisdicționale adecvate.

104. Această diferență de scop trebuie într-adevăr să se reflecte într-o altă abordare în ceea ce privește modul în care sunt aplicate aceleași criterii. În contextul admisibilității cererilor de decizie preliminară, practica ar putea fi calificată drept o abordare într-o oarecare măsură permisivă a principiului „în cazul în care există dubii, cererea este admisibilă”. Descrieri anterioare ale acestei flexibilități, cu caracter mai literar, au făcut referire la posibilitatea de a accepta chiar și o cerere de decizie preliminară formulată de Sancho Panza, acționând în calitatea sa de guvernator al insulei Barataria [55].

105. Cu toate acestea, în opinia noastră, având în vedere contextul și scopul foarte diferite ale regulamentului, aceleași criterii trebuie să fie aplicate *în mod strict*. Astfel, încrederea reciprocă presupune claritate și asigurarea că, în cazuri-limită, actele unui organism pe care un stat membru este obligat să le aplice oferă suficiente garanții în ceea ce privește independența, imparțialitatea, procedura contradictorie, precum și, mai general, respectarea dreptului la apărare. Prin urmare, elementele enumerate mai sus (la punctul 101) nu trebuie considerate drept opționale sau ca elemente mai mult sau mai puțin importante ale unei aprecieri globale. Dimpotrivă, propunem ca ele să fie considerate ca o listă de control.

106. Cu alte cuvinte, în contextul specific al Regulamentului nr. 1215/2012, abordarea celui de al doilea aspect al aprecierii funcționale potențiale a naturii unui organism național trebuie să fie s*trictă*: toate criteriile trebuie să fie îndeplinite, fără posibilitatea unei compensări sau a unei aprecieri de ansamblu [56].

53 — A se vedea de exemplu Hotărârea din 17 septembrie 1997, Dorsch Consult (C-54/96, EU:C:1997:413, punctul 23), confirmată recent prin Hotărârea din 24 mai 2016, MT Højgaard și Züblin (C-396/14, EU:C:2016:347, punctul 23).

54 — Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Gothaer Allgemeine Versicherung și alții (C-456/11, EU:C:2012:719, punctul 26).

55 — A se vedea Concluziile avocatului general Ruiz-Jarabo Colomer prezentate în cauza De Coster (C-17/00, EU:C:2001:366, punctul 14).

56 — Desigur, alături de libertatea (și uneori de obligația) instanțelor naționale de a consulta Curtea în cazuri-limită, în temeiul articolului 267 TFUE.

107. Pe scurt, pentru a concluziona cu privire la metafora donquijotescă menționată mai sus: este posibilă extinderea definiției noțiunii de instanță în temeiul articolului 267 TFUE și acceptarea unei întrebări preliminare adresate de Sancho Panza, în calitatea sa de guvernator al insulei Barataria. În fond, faptul de a răspunde la întrebări pentru a promova unitatea și claritatea legii trebuie în general să fie privit în sens pozitiv. Executarea deciziilor pronunțate de guvernatorul Sancho Panza împotriva persoanelor aflate pe alte insule este însă o cu totul altă poveste.

– Aplicarea la prezenta cauză

108. În prezenta cauză și pe baza cererii de decizie preliminară și a observațiilor prezentate Curții, notarii din Croația nu par a respecta definiția implicită cu caracter instituțional a noțiunii „instanță”.

109. Aceștia ar putea fi totuși calificați drept „instanțe” în cadrul celei de a doua etape a abordării propuse, și anume prin aplicarea „listei de control menționate la articolul 267”?

110. Mai multe asemenea elemente ar fi, fără îndoială, îndeplinite în prezenta cauză, astfel cum sugerează în special guvernul croat. Dacă aceasta este sau nu este situația în speță reprezintă o chestiune a cărei soluționare este de competența instanței naționale.

111. Totuși, în opinia noastră, după cum observă Comisia și astfel cum s-a analizat suplimentar în ședință, procedura în fața notarilor din Croația, descrisă în cererea de decizie preliminară, este după toate aparențele o procedură necontradictorie. Într-adevăr, aceasta pare a fi situația prin definiție, din moment ce competența cu privire la orice litigiu în desfășurare trebuie să fie transferată instanței în temeiul articolului 282 alineatul 3 din Legea privind executarea silită.

112. În cadrul aplicării definiției noțiunii „instanță” în temeiul articolului 267 TFUE, natura contradictorie a procedurii nu constituie o condiție *sine qua non*. Totuși, pentru motivele prezentate mai sus, considerăm că aceasta trebuie privită ca o condiție obligatorie în definirea noțiunii „instanță” în sensul regulamentului.

113. În opinia noastră, chiar dacă o procedură poate *deveni* contradictorie (chiar cu ușurință), prin transferarea către un alt organism, acest lucru nu este suficient în sine pentru a califica organismul care efectuează transferul drept „instanță” în sensul regulamentului. Motivul este simplu: partea efectiv contradictorie a procedurii de natură judiciară se va desfășura în fața instanței, iar nu în fața notarului.

iii) Concluzie cu privire la cea de a doua întrebare

114. Pentru motivele expuse mai sus, propunem Curții să răspundă la cea de a doua întrebare adresată de instanța de trimitere după cum urmează: pentru a fi calificată drept „instanță” în sensul Regulamentului nr. 1215/2012, o entitate trebuie să fie un organ judiciar al unui stat membru, care face parte din sistemul său judiciar. Cu toate acestea, în caz de dubiu, o astfel de entitate se poate totuși încadra în definiția noțiunii „instanță” atunci când îndeplinește următoarele criterii (i) este stabilită prin lege, (ii) are caracter permanent, (iii) competența sa are caracter obligatoriu, (iv) procedura este contradictorie, (v) entitatea aplică normele de drept și (vi) este independentă.

V – Concluzie

115. Propunem Curții să răspundă la întrebările adresate de Općinski sud u Puli-Pola (Tribunalul Municipal din Pula, Croația) după cum urmează:

Cu privire la prima întrebare

„Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială este aplicabil în împrejurări precum cele din prezenta cauză, în care un contract pentru utilizarea unui loc parcare este încheiat între o persoană privată, pe de o parte, și o entitate deținută de o autoritate publică, pe de altă parte, în cazul în care aceasta din urmă nu exercită prerogative de putere publică."

Cu privire la a doua întrebare

„Pentru a fi calificată drept «instanță» în sensul Regulamentului nr. 1215/2012, o entitate trebuie să fie un organ judiciar al unui stat membru, care face parte din sistemul său judiciar. Cu toate acestea, în caz de dubiu, o astfel de entitate se poate totuși încadra în definiția noțiunii «instanță» atunci când îndeplinește următoarele criterii: (i) este stabilită prin lege, (ii) are caracter permanent, (iii) competența sa are caracter obligatoriu, (iv) procedura este contradictorie, (v) entitatea aplică normele de drept și (vi) este independentă."